Ədalət.- 2021.- 16 fevral. S. 4.

PİYADA KEÇİDDƏ VURULURSA...

Buna görə məsuliyyəti kim daşıyır?!

Bu gün respublikamızda ən çox piyadavurma halları Bakı şəhərində qeydə alınıb. Üstəlik də, paytaxtda baş vermiş yol-nəqliyyat hadisələrinin 52 faizindən çoxu piyadalarla bağlıdır. Artıq bu o deməkdir ki, Bakıda piyadalar hərəkətin təhlükəsizliyi ilə bağlı mövcud qaydalara və "Yol hərəkəti haqqında" qanuna çox soyuq münasibət bəsləyirlər. Ən azından ona görə ki, onlar təyin olunmuş yerdən yox, hərəkətin və avtomobillərin sıx olduğu küçələrdən və prospektlərdən keçməyə can atırlar.

Yaxınlıqda yolüstü keçid olduğu halda,

piyadaçı 20-30 metr getməyə ərinir. Məsələn, Bakı Hava limanına gedən yolda avtomobillərin yüksək sürətlə hərəkət etdiyi 4-5 zolaqlı yoldan keçməyə can atır. Bəlkə də bəzi gənclər qısa zaman kəsiyində həyatlarını təhlükə qarşısında qoyaraq bu yolu keçməyi bacarır. Amma əksər insanlar, xüsusən qoca və orta yaşlı adamlar hərəkətin intensiv olduğu bu yerləri keçərkən avtomobillər tərəfindən vurulur və onlar dünyasını dəyişirlər.

Hətta təhlükəsiz şəhər kameralarında hava limanına gedən yolda nəqliyyat vasitələrinin hərəkətini izləyərkən bir zolaqdan birtəhər keçib, ikinci zolaqdan keçə bilməyən və avtomobillə vurulan neçə-neçə görüntülərin şahidi olmuşuq. Xüsusən də havanın qeyri-sabit keçdiyi, yəni yağışlı-yağmurlu günlərdə piyadalar tərəfindən yol hərəkəti qaydasının pozulması, özü də avtomobillərin yüksək sürətlə şütüdüyü vaxt yolu keçməyə cəhd etməsi onları ölümə daha da yaxınlaşdırır.

Təəssüflə qeyd etməliyik ki, əksər piyadalar təyin olunmuş yerdən keçməyə yox, hərəkətin intensiv olduğu yollardan keçməyə çalışırlar. Bu isə birmənalı olaraq sürücüləri çaşdırır, bir avtomobildən canını qurtaran piyada digər avtomobilin qurbanına çevrilir. Axı bir həqiqət var ki, piyada onu dərk etməyə və anlamağa borcludur. Ən azından ona görə ki, Bakının yüksək sürətli prospektlərində təyin olunmayan yerdən keçmək çox təhlükəlidir. Amma buna məhəl qoyan kimdir?

Və piyada düşünür ki, əgər o yolu keçirsə, sürücü istənilən vaxt avtomobili saxlamalı və ona şərait yaratmalıdır. Bəs görəsən, piyadaların vurulmasında sürücülər günahkardı, yoxsa onların özləri?! Bu suala təbii ki, birmənalı cavab vermək mümkün deyil. Ona görə birmənalı cavab vermək mümkün deyil ki, elə vəziyyət yaranır ki, orda sürücü məsuliyyətsizlik edir, elə də an olur ki, piyada diqqətsizlik göstərir.

Yəni hər iki halda həm piyadanın, həm də sürücünün məsuliyyəti olmalıdır.

Məsələn, bu günlərdə Bakının küçələrinin birində xüsusi təyin olunmuş (zolaqlı ağ xətlər) yerdən yolu keçərkən piyadanı maşın vurub. Burda günahkar təbii ki, sürücüdür. Amma məsələnin başqa bir görünməyən tərəfi də var; piyada təyin olunmuş yerdən yolu keçərkən diqqətli olmalı, sürücü avtomobili saxladıqdan sonra o yolu keçməlidir. Bəzən bir sürücü saxlayır, onunla paralel hərəkət edən sürücü piyadanı görmür və nəticədə maşın da onu vurur. Bütün hallarda burda yenə məsuliyyət bayaq dediyimiz kimi, həm sürücünün, həm də piyadanın üstünə düşür.

Ümumiyyətlə, Bakı şəhərində piyadaların ən çox vurulması halları ya təyin olunmamış yerdən keçərkən, ya da yerüstü xətlənmiş yerdən keçərkən onların vurulması halları baş verir. Ümumiyyətlə, bu hadisələrin qarşısının alınması üçün belə bir təklif irəli sürürük: yerüstü piyada keçidlərində işıqforlar quraşdırılsın? Çünki işıqforlarda bütün sürücülər qırmızı işıq yanarkən dayanır və piyadalara yol verir. Düzdür, bəzi hallarda qırmızı işıqdan keçən avtomobillər də olur. Amma bunlar çox azdır. Ona görə də yerüstü təyin olunmuş yerlərdə isə heç də bütün avtomobillər dayanıb piyadalar yol vermir və üstəlik də onunla paralel hərəkət edən bəzi sürücülər piyadanı görmür.

Ancaq işıqforun olması

bizim düşüncəmizlə həmin məsələləri həll edə bilər. Piyadalarla bağlı Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsinin bölmə rəisi, polis polkovniki Vaqif Əsədov da öz narahatlığını bildirdi. O dedi ki, Bakı şəhərində yol polisi davamlı olaraq piyadaların təhlükəsizliyi ilə bağlı tədbirlər həyata keçirir. Elə gün, elə həftə olmur ki, əməkdaşlarımız xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən piyadalarla bağlı qanun pozuntusu ilə üzləşməsinlər. Təsadüfi deyil ki, minlərlə piyadanın qanunu pozması qeydə alınıb və onlar inzibati qaydada 20 manat cərimə ediliblər.

Söhbət inzibati məsuliyyətdən getmir

Söhbət piyadların təhlükəsizliyindən gedir. Kimsə o 20 manatı nə vaxtsa ödəyəcək, buna şübhəmiz yoxdu. Amma piyadanın günahı üzündən onun vurulması sonda bir ailənin göz yaşı deməkdir. Kimsə tələsdiyini, xəstə olduğunu bəhanə gətirərək avtomobillərin intensiv hərəkət etdiyi yoldan keçməyə can atır. Yenə deyirəm, elə hava şəraiti olur ki, sürücü piyadanı ya görmür, ya da görəndə artıq gec olur. Gərək sürücülər də hava şəraitinə uyğun sürət seçsinlər.

Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin İctimai Qurumlarla Əlaqələr şöbəsinin inspektoru, polis baş leytenanta Toğrul Nəsirli də piyadalarla əlaqədar ünvanladığımız sualımızı cavablandırdı. T.Nəsirli bildirdi ki, çox aktual bir mövzuya toxunmusunuz. Çünki piyadalarla bağlı baş verən qəzalarda hadisəyə səbəb olan şəxsin məsuliyyətini təhqiqatçılar və müstəntiqlər araşdırır. Görünən odur ki, respublikamızda və eləcə də Bakı şəhərində piyadavurma halları kifayət qədərdi. Təbii ki, yol polisi hərəkət iştirakçılarının və o cümlədən piyadaların maariflәndirilməsi üçün təbliğat işləri aparır, qabaqlayıcı tədbirlər görürlər. Müxtəlif televiziya kanallarında əməkdaşlarımızın apardıqları maarifləndirici söhbətlər, reklam çarxları, bukletlər onu deməyə əsas verir ki, piyadavurma hallarının qarşısının alınması üçün maksimum səviyyədə mübarizəmizi təşkil edirik. Təbii ki, hər piyadanın yanında bir yol polisi qoymaq mümkün deyil. Amma o mümkündür ki, biz tez-tez reydlər keçirir, qaydanı pozan piyadaları aşkar edir, onlarla maarifləndirici söhbətlər aparır və daha diqqətli olmalarını tövsiyə edirik. Bir daha onu qeyd etmək istəyirəm ki, elə situasiya var ki, orda sürücü məsuliyyət daşıyır, elə də an var ki, piyada diqqətli olmalıdır. Başqa sözlə demiş olsaq, piyadavurma hallarının qarşısını almaq üçün həm sürücülər, həm də piyadalar birmənalı olaraq yol hərəkəti qaydalarına əməl etməlidilər. Çünki yol hərəkəti qaydasına əməl etsən, bu cür hadisələr də baş verməz.

Göründüyü kimi, piyadaların vurulması ilə bağlı yol polisi öz üzərinə düşən missiyanı yetərincə icra edir. Deməli, bütün hallarda hərəkətin təhlükəsizliyi və qəzaların baş verməməsi sürücülərin və piyadaların üzərinə böyük məsuliyyət qoyur. O məsuliyyət ki, hər hansı tərəfdən biri səhlənkarlıq edəndə qəza baş verir və piyadavurma halları yaranır. Bunun isə qarşısının alınmasının yeganə yolu polisin tövsiyələrinə əməl etmək, qaydaları yerinə yetirmək və hər iki tərəfin bir-birinə hörmətlə yanaşması tələb olunur.

Faiq QİSMƏTOĞLU